

Lausunto

17.02.2025

Asia: VN/18780/2023-LVM-180

Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi)

Lausunnonantajan lausunto

Vastaavatko strategiset linjaukset (ml. alueelliset painotukset) valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeita?

Liikennejärjestelmäehdotuksen strategisista linjauksista puuttuvat kokonaan kansainväliset kiinteät yhteydet, erityisesti yksityiset sellaiset. On hyvin ymmärrettävää, että Suomen valtio tai julkiset toimijat eivät näitä halua korostaa, mutta yksityisten käynnissä olevien projektien kannalta ja yleisesti olisi hyvä, että nämä yhteydet edes mainittaisiin suunnitelmassa ja kerrottaisiin miten Suomen valtio varautuu näiden toteutumiseen. Tallinnan tunnelista on esimerkiksi tekninen suunnittelu ja YVA käynnissä yksityisen yhtiön toimesta eikä Suomen valtiolla ole omaa projektia. Finest Bay Area Development Oy on tehnyt myös paljon töitä TEN-T merkinnän saamiseksi tunneliyhteydelle.

"Suunnitelma sisältää muun muassa liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskevan arvion, valtakunnallista liikennejärjestelmää

koskevat tavoitteet sekä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.", tuo lause on annetusta materiaalista. Strategisella tasolla esimerkiksi Tallinnan tunnelin osalta tuo kirjattu tavoite ei nyt täyty. Miten valtio huomioi tämän tulevan yksityisesti rahoitetun ja rakennettavan yhteyden omassa Liikennejärjestelmäsuunnitelmassaan?

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?

Olisi hyvä huomioida käynnissä olevat YVA-prosessit liittyen rajat ylittäviin/alittaviin hankkeisiin. Tämä siitäkin huolimatta, että Suomen valtiolla ei ole omaa projektia, mutta huomioidaksenne yksityisen toimijan projektin.

TEN-T:ssä on Tallinnan tunnelista merkintä, joten olisi hyvä, että Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa myös tämä asia huomioitaisiin. Tärkeä asia tuoda esille on, että tunneliyhteyttä toteutetaan yksityisenä hankkeena ja kuvata miten Suomen valtio siihen liittyy.

Onko suunnitelmaluonnoksen rahoitus kohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?

Painopisteet lienevät realistiset huomioiden Suomen valtion olemattoman talouskasvun.

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen vaikutusarvioinnista ja ympäristöarvioinnista (SOVA-laki 8.4.2005/200)?

Olisi hyvä linjata nuo suunnitelmat myös yksityisen sektorin vireillä olevien YVA-prosessien kanssa. Esimerkiksi yksityinen Tallinnan tunneliprojekti on jätetty huomiotta.

YVA-prosessien erilaisuudella Suomen ja Viron välillä ei ole merkitystä Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, mutta lienee hyvä toteda, että asiaa on koordinoitu YM:n ja LVM:n toimesta (Ad Hoc Working Group) jo useita vuosia osana Finest Bay Area Development Oy:n Tallinnatunneliprojektin YVA:a. Kun Liikennejärjestelmäsuunnitelman SOVA:ssa ei oteta mitään kantaa tai edes mainita Tallinnan tunneliprojektia, niin se asettaa kyseenalaiseksi koko LVM:n tarkoituksen Liikennejärjestelmäsuunnitelman suhteen. Vireillä olevat YVA:t eivät katoa, jos ne jätetään mainitsematta. Nyt jää hyvin epäselväksi miten Suomen valtio huomioi yksityisen toimijan projektin. Pyydämme lisäämään maininnan yksityisestä tunneliprojektista ja LVM:n roolista osana Ad Hoc Working Group:ia (YM:llä vetovastuu), joka toteuttaa Espoon Konventiota rajat ylittävien YVA-asioiden noudattamisessa.

Muut huomiot?

Olisi rehellistä kuvata tai mainita suunnitelmassa myös muut suuret liikenne- ja infrastruktuurihankkeet (Tallinnan tunneli, Jäämeren rata, Ruotsin yhteydet jne.), joita on suunnitteilla tai jo käynnissä, vaikka ne eivät olekaan suoraan Suomen valtion omia projekteja. Esimerkiksi Tallinnan tunneliprojektilla on suuret vaikutukset Suomen liikenneinfrastruktuuriin ja siitä ei ole materiaalissa mitään mainintaa, vaikka LVM osallistuu yhteyttä koordinoivan toimielimen toimintaan. Olisi hyvä, että nämä isot hankkeet tuotaisiin esille Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, jotta niiden tulemiseen osataan Suomessa varautua oikealla tavalla.

Valtonen Kustaa
Finest Bay Area Development Oy